

FA-23

SOCIOLOGY Paper-II (First Subsidiary) (Indian Society and Social Institutions in India) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૨) બધા પ્રશ્નો ગરવાનાં છે.

૧. સામાજિક સંસ્થા એટલે શું ? સામાજિક સંસ્થાનાં ગર્વો વર્ણવો. ૧૪
અથવા
૧. ગ્રામીણ અને નગર સમાજની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. ૧૪
૨. સમજાવો : ૧૪
(૧) અંતર્લગ્નનાં નિયમો
(૨) વિભગ્ત ગુટુંબ
અથવા
૨. સમજાવો : ૧૪
(૧) ભારતમાં ધાર્મિક લઘુમતિઓ
(૨) અનુસૂચિત જનજાતિ (ST)
૩. આધુનિક ભારતમાં લગ્નસંસ્થામાં આવેલા પરિવર્તનો સમજાવો. ૧૪
અથવા
૩. સંયુગ્ત ગુટુંબ એટલે શું ? સંયુગ્ત ગુટુંબનાં લક્ષણો સમજાવો. ૧૪
૪. સંયુગ્ત ગુટુંબમાં પરિવર્તન લાવનારા પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
૪. સ્વતંત્ર ભારતમાં જ્ઞાતિ સંસ્થામાં આવેલા પરિવર્તનો વર્ણવો. ૧૪
૫. નોંધ લખો (ગોઠપણ બે) : ૧૪
(૧) સામાજિક સંસ્થાનાં લક્ષણો
(૨) મુસ્લિમ લગ્ન ગરાર તરીકે
(૩) બે પેઢી વચ્ચેનું અંતર
(૪) નામ્બુદ્રી 'ઇલોમ'
(૫) જ્ઞાતિનાં પરંપરાગત લક્ષણો

Seat No. : _____

FA-23

SOCIOLOGY Paper-II (First Subsidiary) (Indian Society and Social Institutions in India) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt all questions.

1. What is Social Institution ? Describe the functions of Social Institution. **14**
OR
1. Discuss the characteristics of Rural and Urban Societies. **14**
2. Explain : **14**
(1) Rules of Endogamy
(2) Nuclear Family
OR
2. Explain : **14**
(1) Religious minorities in India
(2) Scheduled Tribe
3. Explain the changes in Marriage Institution in modern India. **14**
OR
3. What is Joint Family ? Explain the characteristics of Joint Family. **14**
4. Discuss the factors that bring change in Joint Family. **14**
OR
4. Describe the changes that come in the caste system in independent India. **14**
5. Write notes on (any **two**) : **14**
(1) Characteristics of Social Institution
(2) Muslim marriage as a contract
(3) Intergenerational gap
(4) Nambudhri 'Illom'
(5) Traditional characteristics of caste

Seat No. : _____

FA-23
SOCIOLOGY Paper-II (First Subsidiary)
(Indian Social Institutions)
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૨) બધા પ્રશ્નો ગરવાનાં છે.

૧. સામાજિક સંસ્થાનો અર્થ આપી સંસ્થાનાં લક્ષણો વર્ણવો. ૧૪
અથવા
૧. લગ્નનો અર્થ આપી હિન્દુ લગ્નનું સ્વરૂપ સમજાવો. ૧૪
૨. સમજાવો : ૧૪
(૧) વિભગ્ત રુટુંબ
(૨) બહિર્લગ્નનાં નિયમો
અથવા
૨. બહુપતિ લગ્નનો અર્થ સમજાવી ભાતૃગીય બહુપતિ લગ્નપ્રથાનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
૩. માતૃસત્તા રુટુંબની લાક્ષણિકતા જણાવી નાયર 'તરવાડ' ની સમજૂતી આપો. ૧૪
અથવા
૩. સંયુગ્ત રુટુંબમાં પરિવર્તન લાવનારા પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪
૪. જ્ઞાતિની વ્યાખ્યા આપી જ્ઞાતિનાં ગર્ચો જણાવો. ૧૪
અથવા
૪. બ્રિટીશ યુગમાં સ્ત્રીનું સ્થાન બ-લવામાં શિક્ષણ અને ગાય-ાનો ફાળો વર્ણવો. ૧૪
૫. નોંધ લખો (ગોઠપણ બે) : ૧૪
(૧) મુસ્લિમોમાં છુટાછેડા
(૨) સંયુગ્ત રુટુંબના લક્ષણો
(૩) -હેજ પ્રથા
(૪) સ્ત્રીઓ અને વ્યવસાય
(૫) વર્ણ અને જ્ઞાતિ

Seat No. : _____

FA-23
SOCIOLOGY Paper-II (First Subsidiary)
(Indian Social Institutions)
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt all questions.

1. Give the meaning of Social Institution and describe the characteristics of Institution. **14**
- OR**
1. Give the meaning of marriage and explain the nature of Hindu marriage. **14**
2. Explain : **14**
(1) Nuclear Family
(2) Rules of Exogamy
- OR**
2. Explain the meaning of Polyandry marriage and clarify the nature of Fraternal Polyandry marriage system. **14**
3. Show the characteristics of 'Matriarchal Family' and explain Nayar 'Tarwad'. **14**
- OR**
3. Discuss the factors that bring about changes in Joint Family. **14**
4. Give the meaning of 'Caste' and describe the functions of 'Caste'. **14**
- OR**
4. Describe the contribution of 'Education' and 'Law' in change of status of women during British period. **14**
5. Write notes on (any **two**) : **14**
(1) Divorce in Muslims
(2) Characteristics of Joint family
(3) Dowry System
(4) Women and Occupation
(5) Varna and Caste